

ZEMŘEL PROFESOR FRANÇOIS DELANGE, M.D., Ph.D.

Dne 16. 6. 2007 zemřel náhle významný endokrinolog a velký přítel a příznivec endokrinologů a pediatriů České republiky, prof. Delange.

Svoji profesionální kariéru zahájil promoci na Lékařské fakultě v Bruselu v roce 1960. Specializoval se v oboru pediatrie a také nukleární medicíny. Pracoval na Pediatrické klinice nemocnice Sv. Petra v Bruselu a řadu let byl jejím přednostou. Zaměřil se na problematiku chorob štítné žlázy a byl jedním ze spoluzakladatelů plošného screeningu kongenitální hypotyreózy. Celoživotně se věnoval problematice jodového deficitu. Podnikl řadu náročných expedic do různých oblastí Afriky, Asie i Latinské Ameriky. Svoje poznatky uplatňoval v systematické a obětavé činnosti v rámci International Council for Control of Iodine Deficiency Disorders (ICCIDD), což je výkonná organizace WHO pro řešení jodového deficitu. Jako pediatr měl vždy úzký vztah k činnosti UNICEF. V osmdesátých letech se zaměřil na problematiku jodového deficitu v Evropě, protože v rámci řešení jodového deficitu v této době (a v řadě zemí dosud) zaostávala Evropa za aktivními přístupy v tzv. rozvojových zemích. Stal se koordinátorem aktivit ICCIDD pro oblast Evropy, od roku 1994 výkonným ředitelem pro Evropu.

Jeho činnost byla vždy vysoce hodnocena na mezinárodní úrovni, byl členem 11 vědeckých společností, recenzentem řady špičkových časopisů věnujících se endokrinologické a pediatrické problematice. Byla mu udělena Cena European Thyroid Association (ETA) a řada dalších ocenění.

Nedocenitelná je jeho pomoc při řešení jodového deficitu v České republice. Byl u zrodu koncepce epidemiologického průzkumu jodového deficitu v naší republice a zásadní měrou přispěl k vytvoření a realizaci komplexního programu řešení metodou široké interdisciplinární spolupráce v rámci regionální komise pro řešení jodového deficitu v ČR. Aktivně se zúčastnil konferencí, které tato komise organizovala v roce 1994 a 1998, zapojil Českou republiku do původně evropské, nyní celosvětové akce, Thyromobil, která za přispění firmy Merck provádí u dětí epidemiologický průzkum zaměřený na zásobení jodem a stav štítné žlázy. Výrazně se podílel na hodnocení výsledků, které byly v rámci České republiky získány a je nám velkou ctí, že je autorem nebo spoluautorem prací, které se jodového deficitu v ČR týkají. Není snad neskromné napsat, že výsledky činnosti naší regionální komise vysoce kladně hodnotil. Jeho zásluhy o českou endokrinologii byly zhodnoceny udělením čestného doktorátu Karlovy Univerzity v roce 1998, dále obdržel čestný diplom České regionální komise pro řešení jodového deficitu.

Prof. Delange patřil k osobnostem, které celosvětově významně přispěly k řešení problematiky jodového deficitu. Jeho mezinárodní význam bude jistě kvalifikovaněji zhodnocen světovými odborníky. V České republice mu vdčíme za nedocenitelnou pomoc v této problematice. Je obdivuhodné, jak nevtíravě a obětavě byl ochoten pomoci nejenom radou, ale zejména přímou aktivní účastí. Ti z nás, kteří měli možnost s ním osobně spolupracovat, nikdy nezapomenou na jeho osobní laskavost, skromnost a jemný humor.

Na profesora Delange budeme všichni s vděčností vzpomínat.

Prof. MUDr. Václav Zamrazil, DrSc.